

μεζές

μεζές, ο, ουσ. [<τουρκ. meze]. **1.** κάθε είδος ορεκτικού, που προσφέρεται σε μικρά κομμάτια και σε μικρή ποσότητα ως συνοδευτικό οينوπνευματωδών ποτών, ιδίως ούζου, τσίπουρου, ρετσίνας ή κρασιού. (Λαϊκό τραγούδι: στα πεταχτά μοιράζω τις μισές στο πιάτο κι **ο μεζές** μαρίδα και τυρί). **2.** (γενικά) το πρόχειρο φαγητό, γεύμα ή δείπνο που δε θεωρείται ολοκληρωμένο: «το μεσημέρι τσίμπησα ένα μεζέ και τώρα πεινάω σαν λύκος». **3.** μικρό μερίδιο σε κέρδος ή μικρή συμμετοχή σε απόλαυση: «του 'δωσαν κι αυτού ένα μεζέ απ' την προμήθεια για να μην έχει παράπονο». Υποκορ. **μεζεδάκι, το** (βλ. λ.).

- κατά το μεζέ και το πιρούνι, βλ. λ. [πιρούνι](#).

- μεζές που δεν ποτίζεται, δεν έχει χάρη, ο μεζές τρώγεται πιο ευχάριστα, όταν συνοδεύεται και από κάποιο οينوπνευματώδες ποτό: «πάντα συνοδεύω με ουζάκι τα μεζεδάκια μου, γιατί μεζές που δεν ποτίζεται, δεν έχει χάρη».

- μου 'ρθε μεζές, λέγεται για αναπάντεχα ευχάριστο γεγονός στην κατάλληλη στιγμή, που μας είναι απόλυτα καλοδεχούμενο: «τα λεφτά που κέρδισα στο τζόκερ μου 'ρθαν μεζές, γιατί μπόρεσα και κάλυψα όλες τις υποχρεώσεις μου». Συνών. μου 'ρθε βούτυρο στο ψωμί / μου 'ρθε γλύκισμα / μου 'ρθε καϊμάκι / μου 'ρθε κουφέτο / μου 'ρθε λουκουμάς / μου 'ρθε λουκούμι / μου 'ρθε μπισκοτολούκουμο.

- μπεκρή μεζές, μεζές αλατισμένος υπερβολικά, για να παρακινεί σε οίνοποσία εκείνους που τον τρώνε: «όσοι πηγαίνουν στο τάδε μαγαζί, ο μαγαζάτορας τους σερβίρει έναν σπουδαίο μπεκρή μεζέ κι αυτοί πίνουν ασταμάτητα».

- παίρνω μεζέ, αντιλαμβάνομαι μια κίνηση ή μια ενέργεια που κινδυνεύει να αποβεί σε βάρος μου: «ευτυχώς πήρα μεζέ πως ήθελαν να με ρίξουν και βγήκα απ' το κόλπο». βλ. και φρ. παίρνω μεζεδάκι, λ. μεζεδάκι.

- παίρνω στο μεζέ, εμπαίζω, κοροϊδεύω, περιγελώ κάποιον: «κάθε τόσο παίρνει και κάποιον στο μεζέ για να δημιουργείται ατμόσφαιρα στην παρέα μας». (Λαϊκό τραγούδι: έτσι που πας, δε θα μονοιάσουμε ποτέ με τις προφάσεις, πότ' ετούτα, πότ' εκείνα και θα με **παίρνουνε οι φίλοι στο μεζέ** και θα με λεν κορόιδο πρώτο στην Αθήνα).

- το κάνω έναν μεζέ, το τρώω με μια χαψιά: «του 'δωσα ένα κομμάτι απ' το σάντουιτς μου και το 'κανε έναν μεζέ».

- τον κάνω έναν μεζέ, τον νικώ εύκολα και γρήγορα: «μέχρι να προλάβουμε να τους χωρίσουμε, τον έκανε έναν μεζέ».